

ACCISRÄTT, acksisrätt, m. 3. Domstol, som upptog och afdömde mål, rörande accisen.

ACCISSEDEL, acksis --, m. 2. pl. — *sedlar*. Skriftligt intyg, att accisen för en vara blifvit erlagd.

ACCOMPAGNERA, **ACCORD**, m. fl., se *Accompanjera*. *Ackord*, m. fl.

ACK! int. 1) Utrop, som betecknar glädje, smärta, berömdan, kärlek, o. s. v. *A., hvad jag är glad! A., hvad för en usel koja! A., så skönt! A., hvad jag älskar dig!* — 2) Uttrycker stundom förakt, hat eller afsky. *A. en sådan stackare! A. hvilken stympare! A. sådan skurk! A. du skrymtare!* — 3) Brukas stundom som fyllnadsord i en mening, t. ex.: *A., min engel, hvem kan emotstå er!* — 4) *Ack om! ack att!* utmärker önskan, t. ex.: *A. om han ville komma! A. att jag vore rik!*

ACKJA, åckja, f. 1. Lapps släda.

ACKLAMATION, acklamattschön, f. 3. Hög-ljudd och allmän bifallsyttring af en församling, vid ett förslag, en uppmaning, o. s. v. [*Acclamation.*]

ACKLEJA, ackläja, f. 1. Mångårig växt af Ranunkelfamiljen, som förekommer vild på flera ställen i Sverige, men isynnerhet odlas i trädgårdar för sitt prydliga utseende och sina vackra blommor. *Aquilegia vulgaris*.

ACKLIMATISERA, v. a. 1. Göra van vid och hemmastadd uti ett främmande luftstreck; införa och odla utländska växter i ett land. [*Acclimatisera.*]

ACKOMMODERA, v. a. 1. Öfverensstämma med ens bekvämlighet. *Det a-r mig ej att göra det.* [*Accommodera.*]

ACKOMPANJEMÅNG, n. 3. (i musik) 1) Hufvudstämmans beledsagande med sång eller instrument. — 2) Den eller de bimedlodier, som beledsaga första stämman och äro att anse som dess understöd. [*Accompagnement.*]

ACKOMPANJERA, v. a. 1. 1) Åtfölja, beledsaga. — 2) (i musik) Med sång eller instrument beledsaga första stämman. [*Accompanjera.*]

ACKORD, ackärd, n. 3 o. 5. 1) (i musik) En för örat behaglig samklang af flera toner. *Slå ett a. på fortepiano.* Samklang. — 2) Beting i handel och om arbete. *Göra, ingå, sluta, träffa a. med någon om något.* — 3) Öfverenskommelse med fordringsägare att blifva skulden qvitt emot betalande af en del deraf. *Ingå, göra a. med sina borgenärer. Han har fått a.* — 4) Det slags tjensteköp, då en utnämnd tjenste- eller embetsman till sin närmaste företrädare eller dess arvingar erlägger en viss penningssumma. — 5) Den vid sådant tjensteköp erlagda penningssumma. *Ackordssumma.* — 6) (mål.) Harmoni mellan färgerna i en målning. — 7) (krigst.) Kapitulation, dagtingan. — *Ss. A-sanbud, — sbelopp, — ssumma.*

ACKORDERA, v. n. 1. 1) (i musik) Stämma väl tillsammans. — 2) Uppgöra öfverenskommelse. *A. med någon om köpet af en egendom.* — *A. sig till,* genom ackord förvärfva. *A. in sig,* se *Inackordera sig.* — *Ackorderande*, n. 4.

ACKORDERING, f. 2. Öfverenskommelses uppgörande.

ACKORDLÄRA, f. 1. (musikt.) Läran om ackorderna. Kallas äfven: Harmonilära och Läran om Generalbasen.

ACKORDSAMORTERING, f. 2. Tjensteackordernas småningom tillvägagragta afskaffande.

ACKORDSAMORTERINGSFOND, m. 3. Fond, samlad till underhjälpande af tjensteackordernas afskaffande.

ACKORDSERSÄTTNING, f. 2. Ersättning för vid tjensteköp utgifna penningar.

ACKORDSMAN, m. 5. pl. — *män*. Den, som ger ackord för en erhållen tjänst.

ACKORDSRÄTT, m. 3. Rättighet till ackordsersättning af efterträdaren i en syssla.

ACKORDSTAGARE, m. 3. Den, som upp-bär ackord vid afträdet af innehafvande tjänst.

ACKREDITERA, v. a. 1. 1) (dipl.) Befullmäktiga en minister, ett sändebud, att hos en främmande regering bevaka ett lands angelägenheter. — 2) (handelst.) *A. någon hos en köpman eller hos ett handelshus* att på ens egen räkning till tredje man utlemna penningar eller varor. — 3) (fig.) Sätta i anseende, i ropet. — *Ackrediterande*, n. 4 o. *Ackreditering*, f. 2.

ACKUMULERA, v. a. 1. Hopa, sammanhopa. [*Acc----*]

ACKURAT, a. 1. Noggrann, punktlig. [*Acc--.*]

ACKURAT, ady. 1) Noggrann, punktligt. — 2) Alldeles, just. *A. på det sättet.*

ACKURATESS, ---täss, f. 3 sing. Noggrannhet, punktlighet. [*Accurate.*]

ACKUSATIV, ---iv, m. 5. (gram.) Benämning på den ställning eller kasus, ett nomen har, då det utgör föremålet för den handling, som ett aktivt verb uttrycker. Föremålsställning. [*Accusatif, Accusativus.*]

ACKUSATIV, a. 2. (gram.) Som har afseende på eller utmärker ackusativ. *A. ändelse.*

ACKUSCHERA, v. n. 1. Nedkomma med barn, falla i barnsäng. [*Accouchera.*]

ACKUSCHERING, f. 2. Nedkomst.

ACKUSCHÖR, m. 3. Läkare, som utöfvar barnförlossningskonsten. [*Accoucheur.*]

ACKUSCHÖRSKA, f. 1. Barnförlosserska, barnmorska. [*Accoucheurska.*]

ACQUISITION, ackvisittschön, f. 3. 1) Förvärfvande. — 2) Förvärfvad sak, förvärf, vinning, fångst.

ACTIE, **ACTION**, **ACTIV**, m. fl., se *Aktie*, *Aktion*. *Aktiv*, m. fl.

ACTA, pl. n. (lat.) Akter, handlingar. *Lägga ad a.* eller *lägga till handlingarna*, uttryck, som nyttjas i rådsläande församlingar, om förslag, motioner o. s. v., som ej upptagas till öfverläggning; (fig.) lemna utan afseende, ej bry sig om.

ACUTUS, -cù -, m. (lat.) Benämning på en af accenterna i grekiska språket (').

ADA, f. 1. Se *Eidersfågel*.

ADAGIO, adaschiä, adv. (musikt.) Betecknar långsamt tempo. — S. n. 4. Musikstycke, som utföres i detta tempo.

ADAM, m. 3. Egentl. hebreiskt ord, som betyder: människa. 1) Namnet på den första människan, enligt bibeln. — 2) Ett allmänt brukligt mansnamn. — 3) (bibl. o. fig.) Människan, med afseende på hennes andeliga tillstånd. *Den gamle A.*, syndens människa eller människan i syndens tillstånd. *Den nye A.*, människan i nådens tillstånd.

ADAMSÄPPE, n. 4. (anat.) Se *Strupknöl*.

ADDERA, v. a. 1. (räknek.) Sammanlägga flera aritmetiska storheter, för att finna deras summa. *Lägga ihop. — Adderande*, n. 4.

ADDERING, f. 2. (räknek.) 1) Aritmetiska storheters sammanläggande till en summa. Hopläggning. — 2) Verkställd sammanläggning af aritmetiska storheter. *Hans a. är alldeles felaktig.*